

JAK ZAČÍT PODNIKAT

1. ŽIVNOSTENSKÝ LIST

Pokud budeme provozovat nezávislé povolání (herec, spisovatel, hudebník), nebudeme potřebovat žádné živnostenské oprávnění. Ostatní činnosti vyžadují **živnostenské oprávnění**.

Podle toho zda je získání živnosti podmíněno nějakým vzděláním a/nebo praxí, dělí se živnosti na **volné a vázané**.

Volná živnost je multiprofesní živnost. Sdružuje činnosti, které nevyžadují odbornou způsobilost.

Do volné živnosti tedy patří veškeré výrobní činnosti, obchodní činnosti a služby, které nejsou zařazené jako živnosti vázané, živnosti řemeslné ani živnosti koncesované.

Volnou živnost ohlásíme na kterýkoliv živnostenský úřad, zaplatíme **1000 Kč a doložíme všeobecné podmínky pro udělení živnosti**. Mezi všeobecné podmínky patří:

- stáří minimálně 18 let
- způsobilost k právním úkonům (což znamená, že jsme této způsobilosti nebyli zbaveni - a o tom bychom možná věděli)
- bezúhonnost (úřad si to ověří sám v trestním rejstříku)

Vázané živnosti vyjmenovává **Příloha 2** živnostenského zákona.

Abychom získali vázanou živnost, musíme splňovat odbornou způsobilost, např. ukončené odborné vzdělání nebo rekvalifikaci, případně (pokud je to požadováno) i určitou délku praxe.

Vše najdeme rovněž v **Příloze 2** živnostenského zákona.

Živnostenské oprávnění nepotřebujeme pro činnosti, jako je např.:

- zemědělská výroba, lesní a vodní hospodářství (ale je třeba se zaregistrovat na obecním úřadě, viz níže)
- činnost autorů - autorské honoráře
- nezávislá povolání, která nejsou živností ani podnikáním podle zvláštních předpisů (př. spisovatel, herec, hudebník, ...)
- činnosti a **podnikání podle zvláštních předpisů**, ke kterým je většinou třeba státní zkouška: daňoví poradci, advokáti, soudní exekutoři, makléři, správci konkursní podstaty, znalci, tlumočníci, psychoterapeuti, přírodní léčitelé...

2. REGISTRACE NA ŽIVNOSTENSKÉM ÚŘADĚ

Na začátku podnikání zajdeme v každém případě na kterýkoliv živnostenský úřad a vyplníme **Jednotný registrační formulář**.

[Jednotný registrační formulář ke stažení.](#)

http://i.iinfo.cz/urs-att/jrf_fyzicka_osoba-128282170708145.pdf

Pokyny k vyplnění: <http://i.iinfo.cz/urs-att/priloha-fo-128282826820341.pdf>

Tím provedeme najednou všechna potřebná ohlášení a registrace - živnost, zdravotní a sociální pojištění i daň z příjmu. Můžeme zároveň provést i registraci silniční daně, DPH nebo daň z příjmů za zaměstnance.

Výpis z rejstříku trestů už nepotřebujeme, úřad si jej zajistí sám.

Důležité je pro nás vědět, zda musíme platit zálohy na pojištění. Jestliže máme podnikání jako

- **hlavní činnost**, musíme od počátku podnikání platit měsíčně zálohy na zdravotní pojištění i sociální pojištění
- **vedlejší činnost**, zdravotní i sociální pojištění doplatíme až po skončení roku po podání daňového přiznání a Přehledu. (A budeme-li mít nízký zisk, sociální pojištění nebudeme muset zaplatit vůbec - viz sociální pojištění při vedlejší činnosti).

Během roku schováváme doklady a z nich uděláme

- buď daňovou evidenci (musíme schovávat všechny doklady)
- nebo evidenci příjmů, budeme-li uplatňovat paušální výdaje (stačí schovávat příjmové doklady a vydané faktury)

Pokud jsme se zaregistrovali jako **plátcí DPH**, vedeme také evidenci podle zákona o DPH, a to čtvrtletně.

Po skončení roku podáme **daňové přiznání k dani z příjmu a Přehledy pojištění a zaplatíme daň z příjmu a pojištění**. Jestliže jsme plátcí DPH, během roku plníme všechny povinnosti plátce DPH a podáváme daňové přiznání k DPH po každém čtvrtletí. Pokud uplatňujeme výdaje na auto, platíme čtvrtletně zálohy na silniční daň a po konci roku podáme daňové přiznání.

3. ZDRAVOTNÍ A SOCIÁLNÍ POJIŠTĚNÍ

Důležité je pro nás vědět, zda musíme platit **zálohy na pojištění**. Jestliže máme podnikání jako

- hlavní činnost, musíme od počátku podnikání platit měsíčně zálohy na **zdravotní pojištění i sociální pojištění**
- vedlejší činnost, zdravotní i sociální pojištění doplatíme až po skončení roku po podání daňového přiznání a Přehledu. (A budeme-li mít nízký zisk, sociální pojištění nebudeme muset zaplatit vůbec - viz sociální pojištění při vedlejší činnosti).

Zdravotní pojištění OSVČ

Pojistné na zdravotní pojištění OSVČ je 13,5 % z vyměřovacího základu (tedy 6,75% ze zisku, který není snížený o ztrátu z předchozích let).

Máme-li příjmy z podnikání nebo jiné samostatné výdělečné činnosti, tak platit musíme. Jde jen o to

- zda musíme platit zálohy nebo vše zaplatíme až po konci roku
- případně jak vysoké zálohy musíme platit

Abychom to zjistili, musíme vědět, zda samostatná výdělečná činnost je náš

- hlavní příjem
- vedlejší příjem
- nebo za nás platí pojistné i stát

1) Hlavní příjem - aspoň minimální záloha

Měsíčně platíme zálohu, která nám vyšla v posledním Přehledu, ne však méně než je minimální záloha (i když jsme byli třeba ve ztrátě či s podnikáním začínáme):

	od platby za leden 2013	do platby za prosinec 2012
minimální měsíční záloha na zdravotní pojištění při hlavní činnosti	1.748 Kč	1.697 Kč

Po konci roku po podání Přehledu pojistné doplatíme, případný přeplatek nám pojišťovna vrátí.

2) Vedlejší příjem - bez záloh

Nemusíme platit zálohy, vše zaplatíme až po skončení roku na základě Přehledu. Minimálně 0 Kč, maximálně dvanáctinásobek maximální zálohy.

Jako vedlejší se naše samostatná výdělečná činnost bere víceméně tehdy, pokud jsme celý měsíc zaměstnaní, zaměstnavatel odvede pojistné alespoň z minimálního vyměřovacího základu (z minimální mzdy) a my jsme to nahlásili své zdravotní pojišťovně (do 8 dnů od změny).

3) Pojistné platí i stát, vypočtená záloha

Pokud patříme mezi osoby, za které platí pojistné i stát což je např.

- student
- starobní nebo invalidní důchodce, i částečně invalidní
- žena pečující o malé dítě
- podrobně § 7 zákona 48/97 o veřejném zdravotním pojištění

nahlásíme to na své zdravotní pojišťovně (do 8 dnů od změny). Zálohy budeme platit, jen pokud jsme měli v předešlém roce zisk. Minimální záloha není stanovena (jednou jsem platila 30 Kč měsíčně). Pokud s podnikáním začínáme, zálohy neplatíme.

Po skončení roku po podání Přehledu zaplatíme nebo doplatíme pojistné ze skutečně dosaženého zisku. Případný přeplatek ze záloh nám pojišťovna vrátí.

Splatnost zálohy

Záloha je splatná vždy do 8. dne následujícího měsíce (např. záloha za duben je splatná do 8. května).

Dnem platby je ale až den, kdy je platba připsána na účet zdravotní pojišťovny.

Spolupracující osoba

Máme-li vysoký zisk z podnikání nebo jiné samostatné výdělečné činnosti, můžeme jej částečně rozdělit na svého muže či dítě a tak ušetřit na dani z příjmu a sociálním pojištění.

Své příjmy a výdaje rozdělíme na jednu či více osob, které s námi žijí ve společné domácnosti (viz níže) a které zdaní tyto části ve vlastním daňovém přiznání.

Například pokud naše dítě a/nebo manžel/ka nevydělává, můžeme využít jejich slevu na dani. Dále z části svého zisku nezaplatíme sociální pojištění, pokud převedený zisk bude nižší než určitá hranice (cca necelých 60 tisíc ročně - blíže viz sociální pojištění a nízký zisk.)

Společná domácnost

Toto je klíčový pojem, protože můžeme rozdělit příjmy a výdaje jen na osoby, které s námi ve společné domácnosti chtějí žít a žijí v době, kdy podáváme daňové přiznání a chtěly žít a žily po dobu, za kterou podáváme daňové přiznání.

Pokud některá z osob bydlí zároveň na dvou místech současně, je určující, že chce a žije pospolu s námi a společně s námi také uhrazuje své potřeby spojené s bydlením, výživou atd. A takovou společnou domácnost už nemůže mít s nikým jiným, pokud ji má zrovna s námi.

Naopak například manželé v rozvodovém řízení, i když spolu stále bydlí, nemohou rozdělit na druhého příjmy a výdaje, byť by žili formálně pospolu na jedné adrese. Nechtějí spolu totiž žít.

Na koho rozdělíme a kolik

Na osoby žijící s námi ve společné domácnosti můžeme rozdělit:

- na manželku (manžela) maximálně 50% příjmů a výdajů, maximálně však 540 000 Kč zisku. Ovšem jen v tom případě, že na něj/ni zároveň neuplatňujeme slevu na dani na manžela - manželku.
- na ostatní členy domácnosti celkem maximálně 30% příjmů a výdajů, maximálně však 180 000 Kč zisku. Přitom na děti převádíme až po ukončení jejich povinné školní docházky a zároveň jen v kalendářních měsících, ve kterých na ně nebyla uplatněna sleva na dani na dítě

Podíl příjmů a výdajů musí být stejný a celková výše převedeného podílu nesmí přesáhnout 50% našeho zisku.

Můžeme přitom rozdělovat i po měsících - 1/12 povolené sumy za každý měsíc. Hodí se to např. u dítěte, na které během roku přestaneme uplatňovat slevu na dani.

Sociální pojištění aneb důchodové zabezpečení

Sociální pojištění je "daň", kterou ve většině případů musíme odvádět ze svých výdělků. Většina této "daně" jde na důchodové zabezpečení, jen malá část na "politiku zaměstnanosti".

Čím větší jsou naše odvody na sociální pojištění, tím vyšší důchod (nebo důchody) můžeme očekávat.

Nutnost platit sociální pojištění a výše záloh se řídí tím, zda je samostatná výdělečná činnost naše:

- hlavní činnost
- vedlejší činnost s vyššími zisky
- vedlejší činnost s nízkými zisky

Naše samostatná výdělečná činnost je posuzovaná jako hlavní, pokud se nám nepodaří včas doložit, že je vedlejší.

Sociální pojištění při hlavní činnosti

Platíme zálohy, které nám vyšly v posledním **Přehledu**, ne však méně než minimální zálohy při hlavní činnosti. Po podání Přehledu doplatíme podle skutečného zisku.

Co je "Přehled"

Po skončení roku musíme kromě daňového přiznání podat ještě dva přehledy příjmů: za sociální pojištění a za zdravotní pojištění.

Formuláře – tiskopisy

Formuláře si stáhneme či vyzvedneme na OSSZ - správě sociálního zabezpečení a své zdravotní pojišťovně. Pokud byste chtěl podat Přehledy elektronicky, musíte mít zaručený elektronický podpis.

<http://www.cssz.cz/cz/tiskopisy/osvc.htm>

<http://www.cssz.cz/cz/e-podani/>

Formuláře pro přehledy i elektronické podání - k vytištění a podání na podatelně nebo poštou

Elektronická podání na ČSSZ - musíte mít zaručený elektronický podpis (call-centrum pro elektronické podání: 585 708 290)

Termín pro podání Přehledů

Oba přehledy podáme po skončení roku do konce dubna (když je to sobota nebo neděle, tak do následujícího pondělí). Když máme odklad daňového přiznání, podáme přehledy do konce července.

Přehled pro sociální pojištění

Tiskopis vyplníme podle Pokynů, který je součástí přehledu. Podáme jej poštou nebo osobně úřadu OSSZ - správě sociálního zabezpečení.

V přehledu uvedeme zisk (rozdíl příjmů a výdajů), který jsme uvedli v daňovém přiznání. Do výdajů nesmíme zahrnout platby na zdravotní, sociální, ani nemocenské pojištění ani ztrátu z podnikání z předchozích let. Podle Pokynů spočítáme pojištění za celý rok. Při nízkém zisku nám nevznikne povinnost platit sociální pojištění, viz Sociální poj. a nízký zisk.

Dále uvedeme, kolik jsme během roku zaplatili zálohy na sociální pojištění (přesný údaj vyčteme z informačního dopisu, který nám úřad pošle poštou). Dopočítáme doplatek nebo přeplatek a nové zálohy.

Přehled pro zdravotní pojištění

Tiskopis vyplníme podle přiložených pokynů a podáme své zdravotní pojišťovně.

Uvedeme příjmy a výdaje, které jsme uvedli v daňovém přiznání. Do výdajů nesmíme zahrnout platby na zdravotní, sociální, ani nemocenské pojištění ani ztrátu z podnikání z předchozích let. Podle Pokynů spočítáme pojištění za celý rok.

Dále uvedeme, kolik jsme během roku zaplatili na zálohách na zdravotní pojištění (přesný údaj většinou pojišťovny posílají dopisem) a dopočítáme doplatek nebo přeplatek a nové zálohy.

Když jsme byli nemocní

Pokud jsme byli celý kalendářní měsíc v dočasné pracovní neschopnosti a brali nemocenskou (nebo jsme na nemocenskou měli nárok, ale nebrali jsme ji), snížíme si za to období vyměřovací základ.

Za pobírání nemocenské se považují i první dny pracovní neschopnosti, během kterých se nemocenská neposkytuje od státu.

Doplatky pojištění

Zdravotní i sociální pojištění doplatíme do osmi dnů od podání Přehledu příjmů.

Případný přeplatek dostaneme poštou nebo jej použijeme na úhradu dalších záloh (vyznačíme v Přehledu).

Pokud jsme měli předešlý rok jen nízký zisk nebo ztrátu nebo pokud začínáme podnikat, platíme minimální zálohy.

Můžeme platit zálohy vyšší, než odpovídají našemu loňskému zisku, přitom každý měsíc si sami určíme vyměřovací základ pro zálohu na důchodové pojištění.

Vyměřovací základ nemůže být nižší než 50 % daňového základu za předchozí rok ani nižší než minimální vyměřovací základ. Nemůže být ani vyšší než maximální vyměřovací základ (viz zálohy na sociální pojištění).

Když s podnikáním začínáme a máme podnikání (nebo jinou samostatnou výdělečnou činnost) jako hlavní činnost, platíme minimální zálohy při hlavní činnosti.

Zálohy na sociální pojištění

Výše a splatnost záloh viz zálohy na sociální pojištění.

Sazba sociálního pojištění

Sazba dělá 29,2 z vyměřovacího základu (tedy 14,6% ze zisku, který nemůžeme snížit o ztrátu z předchozích let).

Pokud jsme aspoň po část roku účastni důchodového spoření (2. pilíř důchodového systému), dělá sazba 26,2 % z vyměřovacího základu.

Z jakých příjmů platíme sociální pojištění jako OSVČ

Sociální pojištění platíme za příjmy z podnikání a ostatní samostatné výdělečné činnosti a za další příjmy z činností konaných vlastním jménem a na vlastní odpovědnost (tzv. nezávislá povolání).

Neplatíme z pronájmu nemovitostí a movitých věcí, které nebyly součástí majetku k podnikání.

4. DAŇOVÁ EVIDENCE A DALŠÍ EVIDENCE

Během roku schováváme doklady a z nich uděláme

- buď **daňovou evidenci** (musíme schovávat všechny doklady)
- nebo **evidenci příjmů**, budeme-li uplatňovat **paušální výdaje** (stačí schovávat příjmové doklady a vydané faktury)

Pokud jsme se zaregistrovali jako plátcí DPH, vedeme také evidenci podle zákona o DPH, a to čtvrtletně.

Daňová evidence nahrazuje dřívější jednoduché účetnictví. Slouží ke zjištění základu daně z příjmů z podnikání a jiné samostatné výdělečné činnosti.

Daňová evidence obsahuje:

- daňovou evidenci příjmů a výdajů
- daňovou evidenci majetku a závazků

Vše musíme mít doloženo doklady, které spolu s evidencí archivujeme. Doklady je vhodné číslovat a v evidenci popsat o co jde, abychom doklad později našli.

1) Daňová evidence příjmů a výdajů

Obsahuje všechny peněžní i nepeněžní příjmy a výdaje:

- příjmy obdržené hotově, bankou či fyzicky od 1.1. do 31.12.
- daňově uznatelné výdaje vydané od 1.1. do 31.12.
- odpisy dlouhodobého majetku
- stravné při pracovních cestách
- výdaje na auto (pokud uplatňujeme paušál na auto, nepíšeme jej do daňové evidence, ale až do daňového přiznání na řádek 102)

Evidujeme podle své potřeby, stačí dvě kolonky: zdanitelné příjmy, daňově uznatelné výdaje. Nemusíme nic dělit podle druhů, nemusíme evidovat pohyb peněz v pokladně ani v bance.

Můžeme evidovat i hromadně (třeba všechny doklady o poštovním za měsíc, nebo i za rok, když jich máme málo) a zpřeházeně, důležitý je správný kalendářní rok. Podrobněji viz daňová evidence neplátce DPH s ukázkami.

2) Daňová evidence majetku a závazků

Především nesmí chybět

- inventura majetku k 1.1. a 31.12.
- přehled pohledávek k 1.1. a 31.12.
- přehled závazků k 1.1. a 31.12.

Jinak je na nás, jak evidujeme, abychom podepřeli své příjmy a výdaje. Blíže viz majetek podnikatele.

Výdaje paušálem, tedy procentem z příjmů

Paušální výdaje jsou nejjednodušší a často i nejvýhodnější způsob, jak uplatnit výdaje v daňovém přiznání. Nemusíme totiž schovávat doklady za výdaje a nevedeme daňovou evidenci, ale jen evidenci příjmů a pohledávek.

Výdaje vypočítáme procentem ze svých příjmů, tedy z peněz, které jsme v příslušném roce skutečně obdrželi. Výše procenta výdajů bude záviset na druhu našich příjmů, viz následující odstavec.

Z příjmů za rok 2012 i za rok 2013 vypočítáme své paušální výdaje následujícími procenty, podle druhu příjmů:

- 80 % příjmů z řemeslných živností, zemědělské výroby, lesního a vodního hospodářství a ostatních příjmů ze zemědělské výroby podle §10, k tomu i Příjmy pěstitelů
- 60 % příjmů ze všech živností kromě řemeslných. Tedy z příjmů ze živnosti volné, živností vázaných i koncesovaných.
- 40 % příjmů z jiného podnikání podle zvláštních právních předpisů, z užití nebo poskytnutí práv z průmyslového či jiného duševního vlastnictví, autorských práv včetně práv příbuzných právu autorskému, a to včetně příjmů z vydávání, rozmnožování a rozšiřování literárních a jiných děl vlastním nákladem, z jiné samostatné výdělečné činnosti, blíže viz OSVČ bez živnosti. Od příjmů za rok 2013 je možné uplatnit výdaje nejvýše do částky 800 000 Kč, což odpovídá příjmům ve výši 2 mil Kč.
- 30 % příjmů z pronájmu. Od příjmů za rok 2013 je možné uplatnit výdaje nejvýše do částky 600 000 Kč.

Od 2013 výše některých výdajů omezena

Máme-li příjmy, pro které je sazba paušálu 40 %, můžeme za rok uplatnit jako paušální výdaj maximálně 800.000 Kč. Pro příjmy z pronájmu zase maximálně 600.000 Kč za rok.

Očekáváme-li tedy vyšší příjmy než 2 miliony za rok, možná se nám tedy vyplatí uplatňovat výdaje podle skutečnosti, což znamená uschovávání všech dokladů a vedení daňové evidence. (Uvedené platí až pro příjmy za rok 2013 a následující.)

Od 2013 bez slevy na dítě a manžela/ku

Pokud uplatníme výdaje paušálem, nemůžeme uplatnit zároveň daňovou slevu na dítě a daňovou slevu na manželku či manžela. (Pokud jsme zároveň zaměstnaní, týká se nás toto omezení jen tehdy, když výdělek z podnikání představuje více než polovinu našeho základu daně z příjmu.) Bude pro nás tedy možná výhodnější uplatňovat výdaje podle skutečnosti, což znamená uschovávání všech dokladů a vedení daňové evidence. (Uvedené platí až pro příjmy za rok 2013 a následující.)

Paušální výdaje zahrnují veškeré výdaje včetně mezd a odpisů majetku. Navíc si nemůžeme už uplatnit nic, ani paušál na auto (pro upřesnění - paušál na auto si můžeme uplatnit jen tehdy, když uplatňujeme výdaje podle skutečnosti - dokladů).

Evidence příjmů a pohledávek, archivace

Uplatňujeme-li výdaje paušálem, musíme evidovat:

- příjmy peněžní i nepeněžní, které jsme obdrželi v hotovosti nebo na účet od 1.1. do 31.12.
- pohledávky související s naším podnikáním nebo jinou samostatnou výdělečnou činností a které trvají k 31.12.

K pohledávkám je třeba mít doklady a archivovat je.

Více druhů příjmů

Máme-li příjmy z podnikání a jiné samostatné výdělečné činnosti, pro která platí různá procenta výdajů, evidujeme je zvlášť. V daňovém přiznání je tabulka, do které rozepíšeme příjmy podle druhu činnosti a uplatníme si k nim příslušné procento výdajů. Nemůžeme kombinovat a uplatnit pro jedny příjmy paušál a pro druhé příjmy výdaje podle skutečnosti. Paušál buď na všechno, nebo na nic.

To platí pro příjmy v rámci jednoho dílčího základu daně (§7 zákona o daních z příjmů). Pokud máme vedle toho i příjmy z pronájmu (§ 9 zákona o daních z příjmů), tak kombinovat můžeme. Ke všem příjmům podle § 7 si uplatníme výdaje podle skutečnosti a k příjmům z pronájmu uplatníme paušální výdaje, nebo naopak.

Když vedeme daňovou evidenci či účetnictví

Jestliže vedeme podvojný účetnictví nebo daňovou evidenci, i tak můžeme do daňového přiznání uplatnit výdaje paušálem.

V případě vedení účetnictví si musíme uvědomit, že zdaňuje skutečně obdržené příjmy (tedy i případné zálohy), nikoliv výnosy. Účetnictví pak vedeme jen pro potěchu oka a duše, pro stanovení základu daně je nepoužitelné.

Plátcí DPH

Jsme-li plátcí DPH, můžeme uplatnit výdaje paušálem, ale musíme zároveň vést evidenci pro účely DPH a archivovat daňové doklady.

Pro výpočet výdajů bereme příjmy v částce bez DPH.

Kdy neuplatníme paušální výdaje

Nemůžeme uplatnit paušální výdaje (musíme podle dokladů), pokud

- jsme spoluvlastníky majetku, kde příjmy a výdaje nejsou rozděleny mezi spoluvlastníky podle spoluvlastnických podílů
- jsme účastníkem sdružení bez právní subjektivity a naše příjmy a výdaje nemáme rozděleny rovným dílem

Přechod na paušální výdaje

Pokud jsme předešlý rok uplatňovali výdaje podle skutečnosti v daňové evidenci, a nyní chceme výdaje paušálem, musíme upravit rozdíl mezi příjmy a výdaji předešlého roku. Většinou to provedeme cestou dodatečného daňového přiznání. V tabulce E daňového přiznání upravíme základ daně o pohledávky, závazky, zásoby a zůstatky rezerv vykázané k 31.12. předešlého roku. Pohledávky, které by při úhradě byly daňovým příjmem, rezervy a zásoby základ daně zvýší. Závazky, které by při úhradě byly daňovým výdajem, základ daně naopak sníží. Plátce DPH dodání závazky a pohledávky bez DPH. Pokud jsme v předešlém roce neměli žádné pohledávky, zásoby ani rezervy, tak nemusíme podat dodatečné daňové přiznání a můžeme rovnou uplatnit paušální výdaje.

Nedodaňujeme drobný hmotný majetek s pořizovací cenou do 40 tisíc Kč, který jsme začali užívat do konce předešlého roku. Základ daně neupravujeme o přijaté a zaplacené zálohy.

Následné úhrady dodaných pohledávek nebudeme zahrnovat do zdanitelných příjmů, neboť už byly jednou zdaněny. Při prodeji dodaných zásob bude daňovým příjmem pouze částka, která převyšuje dodanou cenu zásob.

Povinné úpravy základu daně jsou uvedeny v § 23 odst. 8 písm. b) zákona o daních z příjmů – je to tam dost nepřehledně, musíme ten odstavec přečíst opravdu celý. Stejně úpravy provádíme při ukončení podnikání nebo v případě, že jsme přerušili činnost a do termínu pro podání daňového přiznání za příslušný rok (většinou do konce března následujícího roku) jsme ji neobnovili.

Jestliže změním daňový základ, tak budeme muset podat i opravný přehled o příjmech a výdajích na OSSZ, neboť pojistné se vypočítává z daňového základu.

Opravný přehled pro zdravotní pojišťovnu nepodáváme, neboť pojistné vypočítáváme z rozdílu příjmů a výdajů. Úpravami základu daně se nám příjmy ani výdaje předešlého roku nezměnily, do výpočtu pojistného na zdravotní pojištění se promítají až při skutečné úhradě. Údaje v přehledu pro zdravotní pojišťovnu tak mohou po několik let být odlišné od údajů, které uvedeme do daňového přiznání.

Změna po podání přiznání

Pokud uplatníme skutečné výdaje a po podání daňového přiznání je chceme změnit na paušální, můžeme to udělat a podat dodatečné přiznání. Naopak to není možné.

Paušální výdaje v zákoně

Viz § 7 odst. 7-8 zákona o daních z příjmů a § 23 odst. 8 písm. b) zákona o daních z příjmů. Pro příjmy z pronájmu majetku nezařazeného pro podnikání viz § 9 odst. 4) zákona o daních z příjmů.

Povinná registrace plátce DPH

Plátcem DPH se povinně staneme, pokud náš obrat překročí **1 milion Kč** za 12 nebo méně kalendářních měsíců následujících po sobě.

Plátce DPH z jiných důvodů

Povinně se plátcem DPH stáváme také z dalších důvodů:

- jsme členem sdružení, jehož některý člen je plátcem DPH
- nabýváme majetek privatizací nebo prodejem podniku
- pokračujeme v podnikání po zemřelém/m, která/y byl/a plátcem DPH

Tyto a další méně časté případy povinné registrace jsou vyjmenovány v § 6a – § 6e zákona o DPH

Jen identifikovaná osoba

Od 1.1.2013 jsou zrušeny některé z dřívějších důvodů pro povinnou registraci plátce DPH, například přijetí a poskytnutí přeshraniční služby, a jsou nyní důvodem už jen pro registraci jako Identifikovaná osoba:

- zakoupení v jiném státu EU zboží v ceně nad 326 000 Kč - počítáno bez cizí DPH (§ 6f Zákona o dani z přidané hodnoty)
- přijetí služby od osoby neusazené v tuzemsku, např. zadání reklamy AdWords (§ 6h Zákona o dani z přidané hodnoty)
- poskytnutí služby s místem plnění v jiném státě EU, např. reklamy Google AdSense na vlastním webu

Pokud jsme se 1.4.2011 nebo později stali plátcem DPH z některého z uvedených důvodů, můžeme svoji registraci zrušit v termínu od 1.1.2013 do 31.3.2013.

Dokdy se musíme zaregistrovat

Musíme se zaregistrovat do 15 dnů po skončení kalendářního měsíce, ve kterém jsme překročili zákonem stanovený obrat.

Nebo do 15 dnů ode dne, ve kterém jsme se stali plátcem DPH z jiného důvodu než překročením obratu.

Nebo do 15 dnů ode dne, kdy se z nás stala identifikovaná osoba.

Měsíční zdaňovací období

Jako nový plátcem DPH máme měsíční zdaňovací období. Máme ale možnost to změnit, viz Zdaňovací období.

Plátcem DPH se povinně staneme, pokud náš obrat překročí stanovenou částku, viz Povinná registrace plátce DPH. Tamtéž najdeme i ostatní situace, za kterých se povinně staneme plátcem.

Dobrovolná registrace plátce DPH

Můžeme se také zaregistrovat dobrovolně, což může být vhodné, pokud jsou mezi našimi zákazníky významnější firmy - plátcem DPH.

Zajdeme na finanční úřad

Zaregistrujeme se na příslušném finančním úřadu. Pokud se registrujeme hned na začátku podnikání, provedeme registraci v rámci všech registrací na kterémkoliv živnostenském úřadu pomocí jednotného registračního formuláře.

Odpočet DPH ze zásob

První daňové přiznání k DPH, které podáme, využijeme také k tomu, abychom si uplatnili odpočet na DPH ze zásob, pořízených nejvýše 12 měsíců před datem registrace.

Můžeme tak učinit pouze tehdy, jestliže máme příslušné daňové doklady. Blíže viz § 74 Zákona o DPH.

Uplatňování DPH, daňové doklady

Jako plátce DPH musíme uplatňovat DPH při prodeji svých služeb nebo zboží a vystavovat daňové doklady. K tomu také viz Uskutečnění zdanitelného plnění v § 21 zákona o DPH

DPH i ze záloh

Od 1. 1. 2013 musíme vystavovat daňové doklady a odvádět DPH i z přijatých záloh. (Do konce roku 2012 to museli dělat jen plátci, kteří vedli účetnictví). Tato povinnost se nás netýká, když například poskytujeme stavební práce v tuzemsku plátci, dodáváme zboží plátci do EU nebo při vývozu zboží mimo EU.

Archivace dokladů

Daňové doklady i daňovou evidenci musíme 10 let archivovat.

Vedení evidence k DPH

Musíme vést evidenci svých přijatých i uskutečněných zdanitelných plnění včetně těch osvobozených od DPH. K tomu blíže viz § 100 Zákona o DPH. Stejně jako doklady musíme i evidenci 10 let archivovat.

Od ledna 2013 musí naše evidence přijatých zdanitelných plnění obsahovat i DIČ dodavatele, pokud nejde o zjednodušený daňový doklad.

Daňové přiznání k DPH

Vždy do 25. dní po skončení zdaňovacího období (měsíce nebo čtvrtletí) podáme daňové přiznání (tvrzení) k DPH. Více viz Termíny podání daňového přiznání.

Pokud jsme něco uvedli v některém daňovém přiznání špatně, podáme k němu **dodatečné přiznání**, kde vyčíslíme rozdíly oproti řádnému přiznání. Pokud budeme doplácet, vyměří nám finanční úřad penále za pozdní úhradu.

Nárok na odpočet DPH

V daňovém přiznání uplatníme nárok na vrácení DPH za přijatá plnění - své daňové výdaje. Snížíme tak svůj odvod DPH finančnímu úřadu.

Nárok na odpočet uplatníme nejdříve v daňovém přiznání za zdaňovací období, ve kterém se zdanitelné plnění uskutečnilo a my jsme už obdrželi k němu daňový doklad. Nemůžeme tedy žádat o odpočet DPH k plnění, které se sice uskutečnilo, ale daňový doklad jsme obdrželi až po skončení čtvrtletí (viz Info MF ČR)

Nárok na odpočet můžeme v běžném daňovém přiznání uplatnit do 3 let od data zdanitelného plnění. (Pokud však povinně krátíme koeficientem, tak jen v aktuálním kalendářním roce. Později jen dodatečným daňovým přiznáním.)

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚTNANOST

**PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST**
www.esfcr.cz

Od 1.1.2012 nevádí,, když na přijatém dokladu chybí údaje rozhodné pro výpočet daně nebo DIČ. Tyto náležitosti budeme moci prokázat i jinak.

5. DAŇOVÁ PŘIZNÁNÍ A PŘEHLEDY POJIŠTĚNÍ

Po skončení roku podáme **daňové přiznání k dani z příjmu a Přehledy pojištění a zaplatíme daň z příjmu a pojištění**. Podrobný postup viz Daně a pojištění krok za krokem.

Jestliže jsme plátcí DPH, během roku plníme všechny povinnosti plátce DPH a podáváme daňové přiznání k DPH po každém čtvrtletí.

Pokud uplatňujeme výdaje na auto, platíme čtvrtletně zálohy na silniční daň a po konci roku podáme daňové přiznání.

Zisk z podnikání

Základ daně z příjmů zjistíme buď pomocí výdajů paušálem nebo nám vyplyne z daňové evidence

Daňové přiznání

Stáhneme daňové přiznání nebo zajdeme pro formulář na finanční úřad
<http://cds.mfcr.cz/cps/rde/xchg/cds/xsl/123.html?year=0%C2%93>.

Vyplníme daňové přiznání, kam uvedeme svoje zdanitelné příjmy a související výdaje.

Příjmy ze zaměstnání

Pokud máme příjmy ze zaměstnání, které je třeba uvádět do daňového přiznání (viz příjmy ze zaměstnání), vyžádáme si od svých zaměstnavatelů Potvrzení o příjmu.

Další příjmy

Zdanit je třeba i příjmy z kapitálového majetku, příjmy z pronájmu a ostatní příjmy.

Nezdaňujeme a neuvádíme v přiznání příležitostné příjmy do 20 tisíc za rok a příjmy osvobozené a/nebo již zdaněné.

Odčitatelné položky a slevy daně

Daň nám sníží odčitatelné položky a slevy na dani. Pokud jsme obdarovávali, tak i dary.

Pokud jsme měli v minulých letech ztrátu z podnikání, sníží nám základ daně ze všech příjmů kromě příjmů ze zaměstnání.

Sazba daně

Pro rok 2012 i 2013 platí 15 % daň z příjmu pro veškeré příjmy.

Termíny podání přiznání, placení daně

Daňové přiznání podáme v termínu pro podání daňového přiznání (konec března) na finanční úřad osobně, poštou (tak, aby přiznání dorazilo v termínu) nebo on-line.

Ve stejném termínu jako přiznání zaplatíme daň. Buď na pokladně finančního úřadu, složenkou na poště nebo bankou tak, aby peníze přišly na účet finančního úřadu v termínu.

Termíny si můžeme také prodloužit o 3 měsíce, pokud to uděláme, musíme to oznámit i na zdravotní pojišťovně a OSSZ (sociální pojištění).

Zdravotní a sociální pojištění

Přehledy pro sociální pojištění a zdravotní pojištění si stáhneme nebo vyzvedneme a do konce dubna podáme nebo pošleme na úřad OSSZ a svoji zdravotní pojišťovnu. Obě pojištění pak doplatíme do 8 dnů od podání přehledů.

Jestliže náš zisk nepřesáhl v roce 2012 částku 60.328 Kč, nemusíme platit sociální pojištění, pokud jsme měli podnikání jako vedlejší činnost. Přehledy však podat musíme.

Jak uplatnit výdaje za auto

Výdaje na provoz auta můžeme uplatňovat několika způsoby:

- podle dokladů (skutečně zaplacené výdaje)
- paušálem podle počtu ujetých kilometrů
- paušálem 5000 za měsíc bez ohledu na ujeté kilometry

U jednoho auta nemůžeme kombinovat různé způsoby.

1) Podle dokladů

- vlastní auto zahrneme do majetku a do výdajů dáme odpisy nebo do výdajů dáme nájemné za auto pronajaté (u leasingu musíme nájemné časově rozlišit - viz § 24 odst.2) písm. h) zákona o daních z příjmů) a do výdajů dáme podle dokladů výdaje za pohonné hmoty, opravy, údržbu a pojištění auta. U zahraničních cest, kdy výdaje za pohonné hmoty nemůžeme z nějakého důvodu prokázat, bude výdajem náhrada za pohonné hmoty s tuzemskými cenami.
- Výdaje i odpisy krátíme podle toho, jak využíváme auto i na osobní potřebu.

2) Paušál podle kilometrů u vlastního auta

U vlastního auta nezahrnutého do majetku (neuplatňujeme z něj odpis) uplatníme za každý ujetý kilometr náhradu za pohonné hmoty a základní náhradu - viz ceny PHM pro cestovní náhrady.

3) Paušál podle kilometrů v ostatních případech

Jestliže používáme:

- auto bezplatně vypůjčené (§659 Občanského zákoníku)
- vlastní auto vyřazené z našeho majetku pro podnikání
- auto, které nemáme v majetku pro podnikání, ale bylo na "leasing" a my jsme nájemné (nebo jeho část) uplatnili jako daňový výdaj můžeme uplatnit jen náhradu za pohonné hmoty, ale ne základní náhradu za km.

4) Paušální na dopravu bez ohledu na kilometry

Pokud nechceme uplatňovat výdaje na dopravu autem podle dokladů nebo podle najetých kilometrů (viz Výdaje - náklady na auto), můžeme uplatnit paušál na dopravu..

Paušál dělá **5000 Kč měsíčně** na jedno vozidlo. U auta i pro soukromou potřebu jen **4000 Kč měsíčně** (viz níže).

Vlastní i pronajatá auta

Paušál použijeme na maximálně 3 silniční motorová vozidla, ať už vlastní (zahrnutá či nezahrnutá do obchodního majetku) nebo pronajatá od jiné osoby nebo na leasing .

Paušál nemůžeme použít u bezplatně vypůjčeného auta (například od rodičů) nebo auta na úvěr, kdy věřitel využil zajišťovacího převodu práva a my auto používáme na základě smlouvy o výpůjčce.

Pro OSVČ a příjmy z pronájmu

Paušál uplatníme pro příjmy podle § 7 (příjmy z podnikání a jiné samostatné výdělečné činnosti) nebo příjmy z pronájmu.

Auto nemůžeme půjčovat

Paušál nesmíme uplatnit, pokud jsme auto třeba jen na chvíli přenechali k užití jiné osobě. Nevadí jen, když auto používal náš zaměstnanec nebo naše spolupracující osoba v souvislosti s naším podnikáním. Nesmí jej - a to ani v souvislosti s podnikáním - použít ani náš příbuzný (třeba syn), pokud není naše spolupracující osoba.

Nelze kombinovat

Pro celý rok musíme zvolit buď paušál, anebo jiný způsob uplatňování výdajů na auto.

Deník jízd - evidence

Deník jízd vedeme, abychom prokázali daňovou uznatelnost výdajů na pohonné hmoty (body 1), 2) a 3)). Evidujeme alespoň

- datum, cíl, účel a ujeté kilometry pro každou jízdu
- typ vozidla, SPZ, stav tachometru k 1. lednu, 31.prosinci, zahájení činnosti, zahájení používání vozidla, ukončení činnosti a ukončení používání vozidla)
- záznamy o provozu vozidla, době řízení, bezpečnostních přestávkách a době odpočinku, je-li řidičem náš zaměstnanec nebo spolupracující osoba

Cesty mezi bydlištěm a provozovnou

Máme-li v živnostenského listu místo podnikání bydliště a provozovnu na jiné adrese (třeba sklady, výroby, kanceláře apod.), rádi bychom uplatňovali i výdaje za cesty mezi bydlištěm a provozovnou. Bude záležet na názoru konkrétního finančního úřadu a naší šikovnosti, zda se nám podaří obhájit nutnost těchto cest pro podnikání.

Silniční daň

Formulář - daňové přiznání, placení daně

Formulář - daňové přiznání k silniční dani podáme na finanční úřad do 31. ledna za předešlý rok.

Zálohy i případný doplatek daně platíme na příslušný účet finančního úřadu podle kraje, kde bydlíte.

Zálohy na silniční daň

Zálohy platíme čtyřikrát ročně:

- do 15. dubna (na leden až březen)
- do 15. července (na duben až červen)
- do 15. října (na červenec až září)
- do 15. prosince (na říjen a listopad)

Zbytek doplatíme s daňovým přiznáním - do 31.ledna. Zálohy můžeme rovněž uhradit i na celý rok dopředu.

Silniční daň - výpočet, sazby

Roční sazby uvádí § 6 Zákona o silniční dani - u osobního auta např. rozhoduje zdvihový objem motoru uvedený v technickém průkazu.

Snížení silniční daně

Snížení uplatníme u vozidel, od jejichž první registrace k silničnímu provozu (doma i v zahraničí) neuplynulo devět let. Sazbu daně snížíme podle § 6 Zákona o silniční dani

- o 48 % po dobu 36 kalendářních měsíců od data první registrace
- o 40 % po dobu následujících dalších 36 kalendářních měsíců a
- o 25 % po dobu následujících dalších 36 kalendářních měsíců

Zvýšení silniční daně

Sazbu zvýšíme o 25% u vozidel poprvé registrovaných v ČR nebo zahraničí do 31. 12. 1989.

Silniční daň platíme kvůli podnikání

Silniční daň platíme za měsíce, ve kterých jsme auto my nebo kdokoliv jiný použili aspoň na den pro podnikání nebo jinou samostatně výdělečnou činnost. Není důležité, zda máme auto zařazené do obchodního majetku nebo jakým způsobem uplatňujeme výdaje.

Máme-li jen příjmy z pronájmu, silniční daň neplatíme.

Nákladní auta

Máme-li v obchodním majetku vozidlo výlučně k přepravě nákladů nad 3,5 tuny, platíme silniční daň bez ohledu na to, zda jsme vozidlo používali. Neplatíme jen za měsíce, ve kterých byly po celý měsíc odevzdány registrační značky do depozita.

Auto zaměstnance

Vyplácíme-li svému zaměstnanci cestovní náhrady podle zákoníku práce, protože používá vlastní auto, musíme platit silniční daň i za jeho auto. Máme dvě možnosti výpočtu silniční daně. Platíme

- za každý měsíc, ve kterém byly pracovní cesty vykonány
- nebo 25 Kč za každý den pracovní cesty (§ 6 odst. 4 zákona o dani silniční)

Půjčené auto

Pokud své auto někomu půjčíme (ať už za úplatu nebo bezplatně), a ten někdo jej použije pro cesty pro podnikání a uplatňuje na něj daňové výdaje, jsme to my - jako vlastník auta, kdo za auto musí platit silniční daň a podat daňové přiznání.